

УДК 398.21(=512.161)

ББК 82.3(5Туц)-6

Л87

Л87 **Лучшие** турецкие истории о любви. Уровень 1 /
адапт. текста, составл словаря и упражнений
С. А. Матвеев. — Москва: Издательство АСТ,
2022. — 128 с. — (Легко читаем по-турецки).

ISBN 978-5-17-136724-4

В книге представлены знаменитые истории любви — Лейла и Маджнун, Керем и Аслы, Легенда о Зеркальной пещере и другие. Порой трагические, иногда счастливые судьбы влюблённых не оставят читателя равнодушным, побуждая задуматься об истинных ценностях и мнимых богатствах. Коварство и благородство, вероломство и искренность, — вот что составляет канву увлекательного повествования, где отразилось всё многообразие традиций турецкой литературы.

Тексты легенд и историй упрощены и сокращены, сопровождаются комментариями и упражнениями на понимание прочитанного; в конце книги даётся небольшой турецко-русский словарь.

Книга предназначена для тех, кто только начинает свое знакомство с турецким языком (уровень 1 — для начинающих).

УДК 398.21(=512.161)

ББК 82.3(5Туц)-6

© Матвеев С.А., адаптация текста,
комментарии, упражнения, словарь

ISBN 978-5-17-136724-4 © ООО «Издательство АСТ», 2022

Leylâ ile Mecnun

Qays ibn al-Mulawwah¹ (Mecnun'un asıl adı) Leyla Al-Aamiriya'ya² sırılsıklam aşık olduğunda daha küçük bir çocuktur. Onu okulda gördüğü ilk gün aşkından emindir. Kısa bir süre içerisinde Leyla ile ilgili çok güzel aşk şiirleri yazmaya başlar ve bu şiirleri sokaktan gelip geçenlere sesli bir şekilde okur. Bu tutkulu aşk gösterileri kısa zamanda herkesin ona deli adam anlamına gelen, Mecnun ismi ile hitap etmesine neden olur.

Kısa zamanda her yere yayılan bu aşkı duyan annesi Leylâ'yı okuldan alır ve Kays'la görüşmesini yasaklar.

Bir gün Mecnun bütün cesaretini toplayıp Leyla'nın babasından onu istemeye karar verir, ama babası bu isteğe

¹ Qays ibn al-Mulawwah – Каис ибн аль-Мулаввах

² Leyla Al-Aamiriya – Лейла аль-Амирийя

itiraz eder. Babası, böyle bir evliliğin skandala neden olacağına inanıyordu. Kızının herkesin “deli adam” diye hitap ettiği biriyle evlenmesi doğru olmazdı. Leyla’yı babası başkasına verecekti.

Mecnun keder ile dolmuştu, evini ve ailesini terk edip vahşi doğada kaybolur. O sefil bir yalnızlık ve vahşi hayvanların içinde yaşam sürdürür, ve günlerini sevdiği Leyla’ya şiirler yazarak geçirir.

Bu seveda yüzünden çöllere düşen Mecnun’a birçok kişi Leylâ’yı unutmasını söyler; ancak onun için kainat artık Leylâ’dan ibarettir ve hiçbir şekilde bu aşktan vazgeçmez. Hatta dedesi onu bu dertten kurtulmak üzere Allah’a yakarması için Kabe’ye götürür; ama o tam tersine derdinin artması için dua eder. Bir adama kırk gün deli dersin deli olur.

Leyla, başkası ile zorla evlendirilir, kocasını sevmemesine ve kalbinin hala Mecnun da olmasına rağmen sadık bir eş olarak kalır.

Evlilik haberi Mecnun için çok yıkıcıdır ama yalnız hayatından vazgeçmez, annesi ve babasının yanına, şehire gitmeyi red eder.

Mecnun'un annesi ve babası onu özlüyorlardır ve her gün onun eve sağ salim dönmesini bekliyorlardır. Her gün bahçelerinin dışına Mecnun'un çöllerden dönmesi umudu ile yemek bırakıyorlardır. Fakat Mecnun vahşi doğada kalmaya devam eder, yalnızlık içinde şiirlerini yazıp tek bir insan ile bile konuşmaz.

Hem Leylâ'nın hem Mecnun'un halleri gittikçe perişanlaşmaktadır.

Mecnun tüm vaktini yalnız geçirir, sadece etrafını saran ve onu çöl gecelerinde koruyan vahşi hayvanlar dışında. Çoğu zaman şehire ilerleyen gezginler tarafından görülürdü. Gezginler Mecnun'un günlerini şiirlerini kendine okuyarak ve uzun bir çubuk ile kuma yazarak geçirdiğini

söylerdiler, ve derlerdiki o deliliğe sürüklenmiş bir kalbi kırıktı.

Bir çok sene sonra, Mecnun'un annesi ve babası vefat eder. Mecnun'un ebeveynlerine olan bağlılığını bilen Leyla Mecnuna haber vermek ister. Sonunda Mecnun'u çölde gördüğünü iddia eden yaşlı bir adam bulur. Bir sürü yalvarış ve yakarmadan sonra yaşlı adam Mecnun'a bir sonraki gezintisinde haberi vermeyi kabul eder.

Bir gün, yaşlı adamın çölde mecnun ile yolları kesişir. Ve orada ciddi bir şekilde Mecnun'un ebeveynlerinin ölüm haberini verir ve genç şairin yıkılışına şahit olur.

Gülü seven dikenine katlanır. Pişmanlık ve kayıp ile dolan Mecnun, kendini dünyadan koparı verir ve ölene kadar çölde yaşayacağına söz verir. Dünyayla bütün bağlantısı kesilir ve sadece ruhuyla yaşar hale gelir.

Başkasıyla nikahlandırılan Leylâ, kocasından kendisini uzak tutmak için

bir hikâye uydurur ve bir süre sonra adam ölür.

Leylâ'nın vücudu da dahil olmak üzere bütün maddi varlıklarla ilişkisi bitmiştir. Bir gün Leylâ çölde onu bulur ama Mecnun onu tanımaz ve “Leylâ benim içimdedir, sen kimsin?” der.

Genç kadın gerçek aşkı ile olmayı umut eder, o ve Mecnun sonsuza kadar beraber olabilirlerdi. Ama maalesef bu olamayacaktı. Geleneklere göre Leyla'nın kocasının 2 sene boyunca evde yasını tutması ve kimse ile görüşmemesi gerekiyordu. Mecnun ile iki sene daha beraber olamayacağı düşüncesi Leyla'nın kaldıramayacağı kadar ağır bir yükü. Bütün hayatlarını ayrı geçirmişlerdi, iki sene daha yalnızlık, iki sene daha sevdiğini göremeden geçirecek olmak Leyla'nın hayattan vazgeçmesi için yeterliydi. Leyla kırık bir kalp yüzünden ölür, evinde yalnız ve Mecnun'u bir daha

hiç görmeden. Olacakla öleceğe çare bulunmaz.

Leyla'nın ölüm haberi vahşi doğadaki Mecnun'a ulaşır. Hemen Leyla'nın gömülü olduğu yere gidip ağlar ve ağlar ve o da imkansız kedere dayanamayıp biricik sevdiğinin yanı başında ölür.

“Ben bu duvarları geçiyorum,
Leyla'nın duvarları
Ve o duvarı bu duvarı öp
Kalbimi alan o evlerin sevgisi değil
O evlerde yaşayan O'nun”.

Deniz dalgasız, gönül sevdasız olmaz.

УПРАЖНЕНИЯ

1. Вставьте пропущенное слово по смыслу:

Leylâ ve Kays _____
yıllarında birbirlerine âşık olmuşlardır.

2. Что означает имя Меснун?

1. влюблённый
2. безумный
3. страдающий
4. смелый
5. тоскующий

3. Bir kaç sene sonra Leyla'nın _____ vefat eder.

1. oğul
2. baba
3. koca
4. amca
5. dost

4. Ответьте на вопросы:

1. - Türkçede kaç harf var?
2. - Türkçede kaç ünlü var?
3. - Türkçede kaç ünsüz var?

5. Какие следующие турецкие имена мужские, а какие женские? Заполните таблицу:

мужские имена	женские имена

Ada, Ahmet, Ali, Ayaz, Ayşe, Azra, Belinay, Berat, Beren, Çınar, Defne, Ecrin, Ela, Elif, Emir, Emirhan, Enes, Esmâ, Eylül, Eymen, Furkan, Hamza, Hira, Hiranur, Hüseyin, İbrahim, Kerem, Mehmet, Mert, Merve, Meryem, Mira, Miraç, Muhammed,

Mustafa, Nehir, Nisanur, Ömer, Rabia,
Umut, Yağmur, Yusuf, Zehra, Zeynep

ОТВЕТЫ:

1. medrese; Leylâ ve Kays medrese yıllarında birbirlerine âşık olmuşlardır.
2. безумный
3. kocası; Bir kaç sene sonra Leyla'nın kocası vefat eder.
4.
 1. — Türkçede kaç harf var?
— Türkçede 29 harf var.
 2. — Türkçede kaç ünlü var?
— Türkçede 8 ünlü var.
 3. — Türkçede kaç ünsüz var?
— Türkçede 21 ünsüz var.

5.

мужские имена	женские имена
Ahmet	Ada
Ali	Ayşe
Ayaz	Azra
Berat	Belinay
Çınar	Beren
Emir	Defne
Emirhan	Ecrin
Enes	Ela
Eymen	Elif
Furkan	Esmâ
Hamza	Eylül
Hüseyin	Hira
İbrahim	Hiranur
Kerem	Merve
Mehmet	Meryem
Mert	Mira
Miraç	Nehir
Muhammed	Nisanur
Mustafa	Rabia
Ömer	Yağmur
Umut	Zehra
Yusuf	Zeynep

Dünyanın En Güzel Tablosu

Meşhur bir ressam, günün birinde dünyanın en güzel şeyinin resmini yapmaya karar verdi.

Bunun için dünyada en güzel şeyin ne olabileceğine dair bilgi toplamak üzere uzun bir yolculuğa çıktı. Ağaçlık bir yolda giderken, beli bükülmüş yaşlı bir adamın yol kenarında oturmuş olduğunu gördü. Yanına giderek ona dünyanın en güzel şeyinin ne olabileceğini sordu.

İhtiyar, hiç tereddüt etmeden:

“İmandır” dedi.

Sonra, bir kasabadan geçerken, bir mabedin kapısı önünde toplanmış bir düğün kalabalığına rastgeldi. Kalabalığın arasına girerek genç geline:

“Dünyanın en güzel şeyi nedir sizce¹?” diye sordu.

Gelin, damadın gözlerinin içine bakarak:

¹ nedir sizce – по твоему мнению

“Dünyanın en güzel şeyi olsa olsa aşktır!” dedi. “Her güzel güzeldir ama canın sevdiği daha güzeldir”.

Ressam yoluna devam etti. Tozlu bir yolda giderken cepheden dönen yorgun bir askere denk geldi. Aynı soruyu ona da sordu.

Asker:

“Dünyada en güzel şey barıştır” diye cevap verdi.

Ressam kendi kendine eğer dünyanın en güzel şeyleri iman, aşk ve barışsa ben bunların resmini nasıl yapabilirim ki diye düşünmeye başladı. O düşünceyle evine döndü.

Evinin kapısından içeri girdiğinde ise, dünyanın en güzel manzarasının karşısında durduğunu düşündü. Çocuklarının masum bakışlarında iman, karısının gözlerinde aşk okunuyor, evinde ise barış hali hüküm sürüyordu.

Bunlardan aldığı ilhamla ressam dünyanın en güzel şeyinin resmini